

ДОКЛАД

на

Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на
докторска програма
„Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и
природознание“

от професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование област на висше образование 1. Педагогически науки,
в **Софийски университет „Св. Климент Охридски“**,
Факултет по науки за образованието и изкуствата

Уважаема госпожо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на докторска програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ от професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки, в **Софийски университет „Св. Кл. Охридски“**, ФНОИ (през 2018 г. е преобразуван от Факултет по начална и предучилищна педагогика)

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 7 от ЗВО и чл. 38, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG) - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ – ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРИЛОЖЕНИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 16/30.06.2022 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 26/08.12.2022г.
3.	ЕГ работи с документацията по процедурата. С цел получаване на допълнителна информация са проведени разговори с преподаватели и членове на комисията, изготвила доклада-самооценка.	В периода м. януари 2023 г. – м. февруари 2023 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 04/27.02.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 07/10.04.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 38, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС

Определената от Акредитационния съвет на НАОА Експертна група по процедурата е в състав:

1. **доц. д-р Росица Димкова** – Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ – ръководител ЕГ
2. **доц. д-р Блага Джорова** – Югозападен университет „Неофит Рилски“ – член на ЕГ
3. **Росица Димитрова** – Директор на детска градина № 68 „Патиланско царство“ – Стара Загора – член на ЕГ.

Наблюдаващ процедурата член на ПК: **г-жа Нели Петрова**.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната процедура за акредитация на докторската програма „*Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание*“ (МОДГНУРП) от професионално направление (ПН) 1.3. Педагогика на обучението по..., Постоянната комисия по Педагогически науки и социални дейности при НАОА на 09.05.2017 г./Протокол № 10/ дава програмна акредитация с обща оценка по критериите **9,35** (девет цяло и тридесет и пет стотни), срок на валидност шест години и формулира **две препоръки**:

Препоръка 1. Да се синхронизират груповия учебен план, индивидуалните планове и учебните програми по отношение на аудиторна и извънаудиторна заетост и присъждането на кредити. Срок: постоянен. ЕГ **установи, че препоръката е изпълнена.**

Относно препоръка № 1: В контекста на направената препоръка са синхронизирани плановете (общоуниверситетски и индивидуален) като е разписано колко кредита се присъждат за всяка една дейност на докторанта. Плановете съдържат информация и за форми на провеждане, срок за изпълнение и форми за отчитане на дейностите на докторанта. Съответствието се

установява посредством приложения Общ учебен план, подписан през 2015 г. и актуализираните през 2021 г. бланки за Индивидуален план на докторанта. Актуализирани са и бланките за учебна програма за задължителните и избираемите учебни дисциплини от докторантския курс. В тях има информация за общия брой кредити по дисциплината и разпределението им по дейности (в аудиторната и извънаудиторната заетост), както и изисквания и форми за оценяване. Списък с учебни програми за обучение в ОНС „доктор” е утвърден с решение на Факултетния съвет, Протокол № 6 от 13.04.2021 г.

Препоръка 2. Да се обогати информацията на сайта на **ФНОИ** за обучението на докторантите и възможностите за мобилност по програма Еразъм+. Срок: постоянен. ЕГ установи, че препоръката е изпълнена.

Относно препоръка № 2: Сайтът на ФНОИ е обновен и са обособени секции с пълнотекстова информация, важна за обучението на докторантите, както и с възможност за препратка към сайта на СУ. В секция новини се публикуват възможности за студентска и докторантска мобилност в чуждестранни университети. Налична е препратка за учащите (студенти и докторанти) към обособения за програма „Еразъм+“ сайт. В периода 2017 - 2022 г. са проведени факултетни информационни срещи, на които докторантите се запознават с условията, реда и начина за кандидатстване за докторантска мобилност, както и със спецификата на изискванията на партньорските на **ФНОИ** университети. Такива срещи се провеждат веднъж годишно.

Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ е получило програмна акредитация на 08.06.2020 г., с оценка **9,48**.

Справка за обучаваните докторанти в докторската програма

„Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ в периода 2017 – 2022 г.:

- брой на обучаваните докторанти – 2;
- брой новозачислени през 2022 г. – няма;
- брой защитили – 2 (обучавани в предишен период);
- брой, отчислени с право на защита – няма;
- брой на докторантите, които продължават обучението си – 2;
- дял на редовните докторанти спрямо общия брой докторанти – 50% (1 от 2-ма);
- брой на докторанти, самостоятелна форма на обучение – 1 (защитил в периода, но обучаван в предходен период);
- дял на докторанти, задочна форма на обучение спрямо общия брой докторанти – 50% (1 от 2-ма);
- докторанти от други страни – няма;
- брой на редовните докторанти, продължили научната кариера след успешна защита – 1 докторант, *обучаван в самостоятелна форма*

През учебната 2021 - 2022 г. обучаващото звено не е обявило конкурс за докторантура по докторската програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание”.

В становището на СУ „Св. Климент Охридски” (вх. № ОА-06-832/24.04.2023 г.) не са констатирани фактически несъответствия. Направени са коментари по отношение на някои от констатациите на ЕГ, чрез които се доизясняват факти, посочени в доклада и се внася яснота в контекста на посочените пропуски.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И

НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО¹

Стандарт 1 „Политика за осигуряване на качеството“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 1.1. „Висшето училище има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“

По 1.1.1. Обучението по докторската програма **„Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“**, осъществявано във **Факултета по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ)** при Софийския университет „Св. Климент Охридски“, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... се провежда в съответствие с мисията и визията, целите, стратегията и приоритетите на университета, както и с действащото законодателство, т.е. с текстовете в националните нормативни актове, общоуниверситетските и факултетските документи, както следва: ЗВО, ЗРАСРБ, ППЗРАСБР, както и университетските нормативни документи: Правилник за образователните дейности в СУ; Правилник за устройството и дейността на СУ; **Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“**, Наръчник по качеството на СУ, в който са представени основните правила на функциониращата в университета Системата за управление на качеството. Актуализация на Вътрешните правила е осъществена чрез новия **Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“** в съответствие с националните нормативни документи и осъществена през 2022г.

По 1.1.2. В СУ съществува Система за управление на качеството (**СУК**). Тя е публично оповестена на уебсайта на СУ „Св. Климент Охридски“. Ориентирана е към упражняване на вътрешен контрол върху качеството на обучение и свързаните с него дейности. Представлява съвкупност от дейности, стандарти и процедури, обвързани в единен механизъм, който очертава необходимите действия и правомощия на отделните университетски звена и ръководните органи за ефективното функциониране и развитие на Университета. Основните правила на Системата са включени в **Наръчника по качеството**, утвърден от Академичния съвет на СУ „Св. Климент Охридски“ (2015 г.) и актуализиран през 2018 г. Наръчникът е достъпен на сайта на университета в секция Университет, подсекция Управление на качеството.

СУК функционира чрез наблюдение, оценяване и контрол на качеството на обучението. Структурата на системата функционира чрез дейността на основните и обслужващите звена на Университета. Подпомагането на ръководните органи за осигуряване на качеството се осъществява чрез Университетския център по управление на качеството, факултетните комисии по качеството и катедрени отговорници по качеството. **Университетският център по управление на качеството** функционира от 2009 г. Той осъществява координация при разработване, внедряване, поддържане, подобряване на единна система за управление на качеството. Дейността на УЦУК се осъществява съгласно Правилник за устройство и дейност. **Факултетната комисия по качеството** е помощен орган на декана и Факултетния съвет. Допуска се включването и на външни представители. В съответствие с Наръчника по качество като член на комисията по качеството на **ФНОИ** е включен един докторант и един потребител (от 2021 г.). **Катедрените отговорници по качеството** осигуряват взаимодействието на катедрата с Факултетната комисия по качеството за ефективно функциониране на СУК.

В СУ се осъществява и вътрешен **одит** по качеството, съгласно текстовете на Наръчника по качеството. През септември 2020 г. във ФНОИ е **проведен вътрешен одит** с цел проследяване на приетите от Академичен съвет учебни планове във факултета и

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

отразяването им в студентската информационна система (СУСИ) за редовна, задочна и дистанционна форма на обучение за ОКС „Бакалавър, ОКС „Магистър“ и ОНС „Доктор“, както и внедрени добри практики във факултета. Констатация в доклада е, че в СУСИ подробно са въведени учебните планове на акредитирани програми за ОНС „Доктор“ във **ФНОИ**, както следва: „Логопедия“; „Предучилищна педагогика“; „Специална педагогика“. Няма информация дали планът за ДП МОДГНУРП е включен в системата.

Към момента на одита във ФНОИ има **18** акредитирани ДП. През периода има данни и за **проведен втори вътрешен одит през 2022 г.** за проследяване на действащите механизми и организацията на процеса на обучение в ОНС „Доктор“ за редовна и задочна форма на обучение и самостоятелна подготовка (български граждани, граждани на ЕС, ЕИП и чуждестранни граждани), включително за ДП „МОДГНУРП“. *Липсва информация за констатации от одита и/или направен анализ.*

В Календар на дейности по осигуряване на качеството в СУ е планирана дейност, свързана с анкетирането на студенти и работодатели. *Не се откриват данни за проведени анкетни проучвания сред работодатели и конкретно сред докторантите относно качеството на обучението и администрирането в докторските програми.* През 2021 г. Комисията по атестиране на **ФНОИ** инициира актуализиране на „**Правилника за атестиране** на членовете на академичния състав от Факултета по науки за образованието и изкуствата на СУ „Св. Климент Охридски“. Промените са насочени към обвързване на оценката на преподавателя с обучаваните и успешно защитилите в периода на атестирането докторанти, с провеждането на задължително избираем курс в **Докторантското училище на ФНОИ**, разработването/актуализирането на учебна програма за лекционен курс в Докторантското училище, утвърден от ФС на ФНОИ.

През периода са направени **4** атестации на докторанти и **8** на преподаватели. На **4-ма** преподаватели като положителна атестация се приема кариерното израстване (съгласно Правилника за атестиране на преподавателите във ФНОИ).

По 1.1.3. ФНОИ, респективно катедра „Начална училищна педагогика“ и катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, като обучаващи звена по ДП „МОДГНУРП“ осъществяват целенасочена политика за обучение и подготовка, съответстваща на тенденциите в съвременните научни изследвания. Темите на дисертационните изследвания са обвързани с потребностите от научно обосноваване и решаване на актуални за теорията и практиката проблеми, свързани с обучението в предучилищния и началния етап на българското образование и конкретно със заниманията по интереси, детската креативност и ученето в началните класове. Съобразени са с научната компетентност и изследователски интереси на докторанта и научния ръководител.

Преподавателите от обучаващите катедри участват в експертни групи към МОН и в екипите на национални и международни научни проекти, реализират мобилност в чуждестранни университети по програма „Еразъм+“ и са членове на световни и международни научни организации. Атестат за актуалността и качеството на изследванията на преподавателите, научни ръководители на обучаваните докторанти от ДП, са **цитиранията** на научните им публикации в национални и международни издания.

Докторантите от ДП са участвали в проекти и научни форуми. През периода 2017 - 2022 г. не се откриват публикации на докторанти от ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ в годишника на ФНОИ, но има данни за техни публикации в реферирани и нереферирани издания. Двамата докторанта от ДП са регистрирани в международната научна мрежа Researchgate, което е възможност да откриват публикации, които се доближават до техните научни интереси, да се свързват с учени, които работят в тяхната област и да популяризират своите собствени публикации.

По 1.1.4. В процеса на обучение на докторанти в СУ, респективно в ДП „МОДГНУРП“ се прилагат правила за осигуряване на академична свобода, предотвратяване и недопускане на дискриминация, измами и плагиатство. Това се гарантира чрез наличие на **Академичен омбудсман, Етичен кодекс на Софийския университет, Етична комисия** и

Специализирани етични комисии. Правилникът за устройството и дейността на СУ, дава определение за плагиатството и посочва последиците от него. В СУ е приета процедура за проверка оригиналността на публикация чрез използване на интегрирана в средата за електронно обучение, приставка на специализирана система за засичане на плагиатство. Процедурата се прилага и за всички дисертационните трудове за придобиване на ОНС „Доктор“. **Приети са и Процедура за проверка оригиналността на докторските дисертации в ОНС „Доктор“, ФНОИ,** както и **Декларация за авторство/оригиналност,** регламентирана в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

За периода 2017 - 2022 г. не са приложени документирани случаи на плагиатство.

Има данни за 18 дисертационни труда на докторантите към ФНОИ, които са преминали през Процедурата за проверка на оригиналността на текста. Всички са защитили през 2021 година, като няма защитил докторант от ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“.

Във ФНОИ няма документирани процедури за предотвратяване на плагиатство и на прояви на дискриминация, както и такива за санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

- Представените доказателства са основание за констатацията, че в СУ „Св. Климент Охридски“ се провежда ясна политика по отношение качеството на обучение и подготовка в ДП „МОДГНУРП“. Съблюдават се нормативните документи на национално ниво и се прилага съвкупност от документи на университетско и на факултетно ниво.
- Качеството на обучението се осъществява чрез изградена и функционираща Система за управление на качеството. Има данни за проведени **два вътрешни одита** през акредитирания период. *Не се откриват данни за проведени анкетни проучвания сред работодатели и конкретно сред докторантите относно качеството на обучението и администрирането в докторските програми.*
- Приложени са документи, които свидетелстват, че са правени атестации на докторанти. Броят на атестациите на докторантите по ДП „МОДГНУРП“ за периода е 4-ри.
- Осъществява се взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционален контекст. В СУ са създадени условия за включване на докторантите в научноизследователската и публикационна дейност на факултета. Прилагането на правилата и дейностите по превенция и недопускане на дискриминация и плагиатство е регламентирано в Етичния кодекс на Софийския университет и се гарантира от структури и процедури както на ниво университет, така и на ниво факултет.
- За предотвратяване на плагиатството на ниво факултет се прилага Процедура за проверка оригиналността на докторските дисертации в ОНС „Доктор“, приета 2021 г. За периода 2017 - 2022 година няма регистрирани случаи на плагиатство, както и документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация или за санкциониране на изпитни измами.

Стандарт 2 „Разработване и одобряване на програмите“ и съществуващите му критерии, а именно:

Критерий 2.1. „Висшето училище изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“

По 2.1.1. Обучението в докторската програма „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ се реализира съобразно визията, мисията и целите на професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по... в СУ „Св. Климент Охридски“, свързани с образователната политика, целите и задачите

на висшето училище. Докторската програма е насочена към проучване на актуални проблеми в областта на педагогическата наука.

Целите на обучението в ОНС „доктор” в ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... са отразени в квалификационната характеристика към Общия учебен план на докторската програма (утвърден от АС на СУ с Протокол № 2 от 16.12.2015 г.) и са публикувани на сайта на СУ.

По 2.1.2. Разработената в СУ документация е в съответствие с изискванията на националната и институционалната нормативна уредба. Цялостната организация по разработването и одобрението на учебната документация се осъществява от катедрите, ФС, ресорен зам.-ректор, АС на СУ. Учебната документация се разработва по утвърдени стандарти. Своевременно се обновява съдържанието на предлаганите лекционни курсове и тематика, отчитайки промените и необходимостта от съответстващо на потребностите на докторантите обучение. През 2021 г. в СУ, **ФНОИ** е направена актуализация на бланката на индивидуалния учебен план на докторанта (за редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение) и бланката за учебните програми (задължителни и избираеми), което е във връзка с една от препоръките на ПКПНСД. Представени са данни за участие на **двама** от докторантите на ФНОИ и **един** представител на професионалните организации и потребителите на кадри в комисии за актуализация на учебната документация. *Не се откриват доказателства за конкретни проучвания на мнението на докторантите и потребители на кадри.*

По 2.1.3. Учебната документация за ДП на ФНОИ включва: Общ учебен план за професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (утвърден от АС през 2015 г.), квалификационна характеристика (като част от Общия учебен план), индивидуален учебен план на докторанта, учебни програми.

В квалификационната характеристика са отразени целите, методите и формите на обучени, научните компетентности и реализацията на докторанта. *Тя е обща за професионалното направление и не е насочена към спецификата на докторската програма. Липсват очаквани резултати.* Посочени са позициите и областите на професионална реализация, *без да са конкретизирани институции.*

Представени са два варианта на Общия учебен план на ПН 1.3. Педагогика на обучението по ..., ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по рединознание и природознание**“ (16.12.2015 г.), като в единия са обособени дейностите за редовна и задочна форма на обучение, а другият е за самостоятелна подготовка. В съответствие със **Стандарта на СУ** за обучение на докторанти са обособени **3** области: учебна дейност, научноизследователска дейност и педагогическа дейност. Минималният брой кредити за периода на обучение е **180**. И към двата учебни плана има обяснителни бележки с които се уточнява: кои курсове се признават, кога се посещават задължителните курсове, колко задължителноизбираеми и избираеми курса следва да избере докторантът, как се удостоверяват посещенията и оценките.

Всеки докторант от ДП в периода на обучение трябва да посещава задължителноизбираем курс - формиращ академични знания и компетентности и избираеми курсове от различен тип: формиращи специфични изследователски знания и компетенции и курсове по научното направление на докторантурата (свързан с научното съдържание на дисертационния труд). През първата година докторантът в редовна и задочна форма на обучение полага изпит докторантски минимум по специалността и по чужд език, а в самостоятелна подготовка само по специалността. През първата и втората година докторантът в редовна и задочна форма на обучение избира не по-малко от два задължителноизбираеми курса и не по-малко от два избираеми, а в самостоятелна съответно не по-малко от един от двете групи. *Липсват факултативни дисциплини.*

Индивидуалните планове на докторантите в ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по рединознание и природознание**“ са разработени на основата на Общия учебен план. Представени са три бланки на индивидуален план на докторанта – за редовна и задочна форма на обучение и за самостоятелна подготовка и два

плана на обучаващите се докторанти. Съгласно изискването на чл. 15, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академическия състав в Република България и чл. 22 (2) индивидуалният план включва общ учебен план и работен план по години. **От допълнително представените индивидуални планове на обучаваните по ДП докторанти се установи, че в тях е включен само т.нар. Работен план по години, липсва Общ учебен план.** Индивидуалният план се разработва от научния ръководител и докторанта, в съответствие със спецификата на темата на дисертацията, но не са конкретизирани учебните дисциплини. Научният ръководител отговаря за цялостната подготовка на ръководените от него докторанти и контролира изпълнението на индивидуалните планове. Във ФНОИ е приета и актуализирана **бланка на учебните програми**, която включва необходимите реквизити за обучението на докторанта. Учебните програми: една на задължителноизбираем докторантски курс и една на избираем, са представени и разработени съобразно утвърдените от факултета бланки. Учебната литература е актуална. Приети са на 13.04.2021 г. с Протокол № 3 от КС. Учебните програми по другите дисциплини не са налични на сайта на Университета и ЕГ няма поглед върху тях.

В полза на подготовката на докторантите от ФНОИ, Докторантското училище предлага **92** докторантски курса, от които **41** по задължителноизбираеми и **51** по избираеми учебни дисциплини. Академичният състав на катедрите НУП и ПМП е предложил **52** докторантски курса, като **5** от тях са пряко насочени към спецификата на обучението по родинознание и природознание в началното училище, а голяма част от останалите също имат отношение към ДП и могат да бъдат избирани от докторантите в ДП „МОДГНУРП“. Според доклада-самооценка учебните програми на докторантските курсове се обновяват и актуализират периодично, като последната актуализация е направена края на май - началото на юни 2021 г.

По 2.1.4. Според доклада-самооценка политиката на ръководството на ФНОИ е да поддържа високо ниво на академична компетентност и научноизследователска дейност на академичния състав. Информация по проблема се получава на основание сътрудничество с български и чуждестранни университети, научни институти и образователни институции. Постоянната комуникация и взаимодействия с тях, както и проучването на актуалните изследвания в ПН 1.2. Педагогика и ПН 1.3. Педагогика на обучението по... дават възможности за перманентно анализиране на потенциалната реализация на обучаваните докторанти.

Представена е реализацията на докторантите обучавани в ДП и успешно защитили докторските си трудове. **Един** от двамата защитили в периода 2017 - 2022 година докторанти е назначен като университетски преподавател, а другият е назначен като ръководител на редакторски екип „Предучилищно и начално образование“ в Издателска къща „Klett“ България. Двамата докторанти, които продължават обучението си по ДП също се реализират успешно, а именно като главен експерт в дирекция “Образование” към Столична община и учител на учители към „Уча се“ ЕООД.

Извън представената информация за реализацията на докторантите не се открива анализ на възможните работни места, изводи от разговори с работодатели или обобщения/препоръки в резултат на проучвания относно развитието на науката и пазара на труда.

По 2.1.5. Докторската програма е конкурентоспособна и функционира паралелно с аналогични акредитирани в другите ВУ в България докторски програми. Представен е сравнителен анализ с ДП в пет университета в България: ВТУ, ПУ, ШУ, ЮЗУ и РУ. От анализа става ясно, че основно предимство на ДП към ФНОИ е насочеността ѝ към двете образователни структури – детска градина и начално училище, с обхват на обучаваните от 3 до 11-годишна възраст, което я отличава от докторантските програми в другите ВУ, при които по-често акцентът е върху обучението по биология, физика, химия, история и география в следващите образователни етапи (5 - 7 клас; 8 - 12 клас). Вниманието в ДП „МОДГНУРП“ е насочено към първоначалното ориентиране на децата от предучилищна и начална училищна възраст в околния свят. Поставен е акцент върху методиката в училищното обучение по учебните предмети родинознание, околна среда, човека и природата и човека и обществото и

на работата в детската градина по ОН „Околен свят”. Нов акцент в предложените курсове е запознаването с модерната идея за интердисциплинарно STEM обучение, което позволява в експерименталната работа да се заложат интегративни връзки в обучението.

Не е направен анализ на сходни докторски програми в конкурентни университети в чужбина.

ФНОИ има сключени договори с 5 чуждестранни университета по програма „Еразъм+“ (във Франция, Сърбия, Словакия, Испания, Естония), в които е възможно да се реализира мобилност на докторанти. Реализирана е мобилност на докторант Нина Дългъчева-Колева, защитила успешно в отчетния период, но обучавана в предходен. Същата е била на специализация за 6 месеца по програма Еразъм в Pädagogische Hochschule Wien, Австрия.

За последните пет години докторанти от ДП „МОДГНУРП“ не са реализирали мобилност по програмата Еразъм+.

Доказателство за конкурентоспособността на предлаганите във ФНОИ докторски програми, както и за международния интерес към обучението в тях, са заявените чрез МОН и приети по Постановление 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина 2-ма докторанти, зачислени в катедра НУП, ПН 1.2. Педагогика, ДП „Начална училищна педагогика“. Като свидетелство за това, че предлаганите от ФНОИ докторски програми са сравними и съпоставими с аналогични програми на други ВУ в България, Европейския съюз и в страните извън него се приема фактът, че над 50 чуждестранни граждани са били зачислени, обучавани, а някои от тях и успешно защитили във ФНОИ в периода 2017- 2022 година.

По 2.1.6. Учебната документация в СУ е разработена съобразно **Наръчника** по качеството на СУ „Св. Климент Охридски” и на базата на приетите от СУ Стандарти за учебна документация. Основни дейности и процедури за приема, обучението, статута, атестирането, правата и задълженията на докторантите са регламентирани в „Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Осигуряването на качеството на документацията, свързана с докторските програми е регламентирано и подлежи на контрол съобразно системата за оценка на качеството, действаща в СУ. Пряк ангажимент с наблюдението, контрола и оценката на състоянието на документацията на докторските програми на факултетно равнище имат деканът, зам.-деканът, отговарящ за докторантите, ръководителите катедри, както и инспектор – докторанти, който осъществява административното им обслужване през целия период на обучение.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

- Съдържанието на докторска програма „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ е в съответствие със съвременните постижения в областта на педагогическата наука.
- Учебната документация е разработена съобразно изискванията на приети документи на университетско и факултетно ниво. Приет е *Общ учебен план за обучение на докторанти в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... (2015 г.)*. В квалификационната характеристика са отразени целите, методите и формите на обучение, научните компетентности и възможности за реализация на придобилите ОНС „доктор“.
- *Квалификационната характеристика е обща за професионалното направление и не е насочена към спецификата на докторската програма. Липсват очаквани резултати.*
- Индивидуалният учебен план на докторанта се изготвя на основа на Общия учебен план, като планирането на дейности е по години и със срок за изпълнение.
- От допълнително представените индивидуални планове на обучаваните по ДП докторанти се установи, че в тях е включен само т.нар. Работен план по години и липсва *Общ учебен план*.
- На ЕГ са предоставени две учебни програми: една на задължително избираем докторантски курс и една на избираем. И двете програми са разработени съобразно

утвърдените от факултета бланки. Учебната литературата е актуална. Приети са на 13.04.2021 г. *Учебните програми по другите дисциплини не са налични на сайта на Университета.*

- Докторантите, обучавани в ДП и придобили ОНС „доктор“, имат успешна професионална реализация.
- *За последните пет години докторанти от ДП „МОДГНУРП“ не са реализирали мобилност по програмата Еразъм+.*
- Докторската програма е сравнима с аналогични програми на други ВУ в България и е представена нейната специфика.
- *Не е направен анализ на сходни докторски програми в конкурентни университети в чужбина.*

Стандарт 3 „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 3.1. „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“

По 3.1.1. Приемът и обучението на докторанти в ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по рединознание и природознание**“ са съобразени с нормативната база на СУ. Основна информация за кандидатстване, конкурсните изпити и други процедури е налична на сайта на университета. Водещ институционален документ по отношение на приема и обучението на докторанти е *Правилникът за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“*. В процеса на обучението на докторантите и в хода на всички етапи от обучението, с превес на изследователската дейност, се създават оптимални условия за повишаване активността на докторанта, неговата мотивация, самоанализ, ангажираност, които произтичат от спецификата на индивидуалния план. Включването на докторантите в изследователска и преподавателска дейност и използването на съвременни информационни средства и електронни ресурси в процеса на обучение са с финансовата подкрепа от СУ – редовна докторантска стипендия, еднократна стипендия от 1000 лв. За периода 2019 – 2021г. редовната стипендия е получена от 49 докторанти от ФНОИ; еднократната стипендия – от 5 докторанта, но не от конкретната ДП. Осъществява се финансиране на конкретно научно проучване на докторант чрез възможността за кандидатстване на научните ръководители с целенасочени „проекти в подкрепа на докторантите“. Всичко това показва, че в процеса на обучението в докторските програми към **ФНОИ** се използват разнообразни методи за ангажиране на обучаваните и за повишаване на тяхната активност, самостоятелност и творческо участие в учебната, изследователската дейност.

Надграждането на теоретико-емпиричната подготовка на докторантите се осъществява чрез функциониращото във Факултета „**Докторантско училище**“. Ежегодно или на всеки семестър списъците за Докторантското училище се обновяват и допълват с нови програми и курсове, което е възможност за съобразяване със спецификата на проучваната от докторантите теми. Пряко свързани с ДП **МОДГНУРП** са 5 от предлаганите курсове.

В СУ „Св. Климент Охридски“ функционира и **Докторантски център**, в който се предлага информация в помощ на докторантите от всички факултети на университета, свързана с проекти и други възможности за творчески изяви. Докторантите от ФНОИ имат възможност и за електронни курсове чрез платформата за електронно обучение на СУ. От приложен списък с базови институции е видно, че за докторантите е осигурена реална образователна среда за провеждане на научноизследователска дейност. Има сключени договори с голям брой детски градини, училища и центрове.

По 3.1.2. Обучението на докторантите е съобразено с **Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“** и се осъществява в индивидуални и колективни форми при перманентен контрол

от страна на научния ръководител, ръководителя на катедра и първичното звено за съблюдаване на индивидуалния план.

Към най-често използваните индивидуални форми на учебна работа се отнасят консултациите с научния ръководител, който има ангажимента да консултира докторанта, както и при необходимост да осигурява допълнителна консултация с други специалисти. Колективните форми на учебна работа са предлаганите курсове в Докторантското училище. Обучението в тях се организира в малки групи и само когато дисциплината е избрана от един докторант чрез индивидуални консултации. Във Факултета се организират докторантски четения, на които обучаваните могат да обменят идеи, опит и да коментират научните резултати от проведените изследвания.

В ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ в периода 2017 - 2022 г. се обучават **двама** докторанти (един в редовна и един в заочна форма). Двамата докторанти успешно са изпълнили заложените в индивидуалните им планове етапи и дейности, положили са докторантските минимума, участвали са в задължителни и избираеми лекционни курсове и успешно са положили изпитите по тях. Представени са два тримесечни отчета на докторант от ДП, атестации и доклади на научния ръководител.

*Не се открива конкретна информация за броя на индивидуалните и колективни форми в които са участвали докторантите от ДП, докторантски четения, консултации със специалисти, срещи с научния ръководител за обсъждане на изпълнението на заложеното в индивидуалния план. С допълнително представена информация се пояснява, че в посочения период двамата докторанти са посетили **6** лекционни курса, а срещите с научния ръководител са провеждани на всеки три месеца.*

Отбелязани са **35** участия във форуми на докторанти от катедра ПМП и НУП към ФНОИ, зачислени по ПН 1.3. Педагогика на обучението по...: **16** в национални и **19** в международни такива. Докторантите от ДП имат участие в онлайн дискусии, семинари и научни конференции, което е и в контекста на заложените в индивидуалните им планове дейности. Участията им в международни форуми са **4**, а в национални - **6**.

По 3.1.3. Докторантите, обучавани в ДП на ФНОИ се атестират от ФС в края на всяка академична година, като за целта представят пред съвета на първичното звено отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част, отчет за изпълнението на индивидуалния план и научните постижения на докторанта, упоменати в отчета му. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта и може да предложи, конкретизация на ИУП план през следващата година. Съветът на първичното звено приема становище за изпълнението на ИУП, както и евентуални предложения и препоръки. Докторантите, редовна форма на обучение отчитат работата си и в края на всяко тримесечие, като представят пред ръководителя на приемащото структурно звено доклад, за изпълнението на ИУП, към който прилагат отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателства; отчет за преподавателската работа, заверен от ръководителя на приемащото структурно звено. Ръководителят на приемащото структурно звено представя доклад до Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ за изпълнението на задължителните изисквания от редовните докторанти. До публична защита на дисертационен труд се допуска докторант, който е положил успешно изпитите и изпълнил останалите задачи съгласно ИУП; подготвил дисертационен труд с резултатите от изследванията си; отчислен с право на защита; отговаря на минималните национални изисквания. Цялата документация се съхранява в Катедрата и в личното досие при инспектор „докторанти“.

Докторантите от ДП, представена за акредитация са изпълнили *всички основни етапи в подготовката на дисертационния си труд и периодично са докладвали за осъществената от тях дейност, включена в Индивидуалния им план.* Двамата докторанти са участвали в дейността на факултета и са реализирали преподавателска дейност. В периода 2017 - 2022 г. са направени **4** атестации на докторантите от **ДП МОДГНУРП.**

По 3.1.4. Методите за оценяване на постиженията на докторантите във ФНОИ са съвременни публично оповестени в ПУРПНСЗАДСУ. Информация за оценяването е налична и в индивидуалния план на докторанта и учебните програми.

От приложените бланки на учебните програми се вижда, че се изисква конкретизиране на разпределението на дейностите за подготовка, както и на оценяването – изпит, текуща оценка, реферат, проучване, анкета и др. в процентно съотношение за всяка дейност поотделно. Учебните дейности, свързани с посещението на лекции, включени в индивидуалния учебен план на докторантите приключват с **положителна или отрицателна оценка** от титуляра на докторския курс след издадена заповед от ръководителя на приемащото структурно звено. Изпитите за докторантски минимум включват писмена работа и устно събеседване, и се провеждат пред комисия от трима хабилитирани преподаватели по научна специалност, релевантна на професионалното направление на дисертационния труд.

Постиганията на докторантите, свързани с научноизследователската им дейност се отчитат и оценяват чрез тримесечните (за редовните докторанти) и годишните отчети. Годишното отчитане включва писмено становище от научния ръководител с мотивирана оценка за дейността на докторанта през съответния период. Докторантите подлежат на атестиране от Факултетния съвет.

По 3.1.5. Организацията на дейността свързана със сигнали и жалби на докторанти е описана в **Правилника за разглеждане на сигнали и жалби от студенти и докторанти в СУ**. В него са регламентирани правилата и процедурите за разглеждане на жалби от докторанти.. Жалби/сигнали по въпроси, свързани с организацията на учебния процес и с решение на органите на управление на факултета се подават до Декана на съответния факултет. До Ръководителя на катедрата се подават жалби и сигнали по въпроси, свързани с предмета на дейността на катедрата, а жалби/сигнали по всички останали въпроси се подават до Ректора. Интересите на докторантите могат да се изразяват и защитават и чрез Студентския факултетен съвет, който е част от Университетския Студентски съвет. В СУ има и **академичен омбудсман**, който като безпристрастен арбитър разрешава конфликти и осигурява поверителна и неформална подкрепа на студентите и преподавателите. Процедури за решаване на възникнали етични конфликти са формулирани и в **Етичния кодекс** на Софийския университет. С цел решаването на етични проблеми, възникнали в процеса на научното изследване и обучението функционира и **Етична комисия**.

За периода на акредитацията във ФНОИ няма депозирани жалби от докторанти.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

- Обучението на докторантите от ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ се провежда чрез съвременни методи, в индивидуални и колективни форми на работа, съобразени с научните изисквания и постижения в областта на педагогиката.
- *Липсват конкретни данни за броя на проведени докторантски четения, консултации на докторантите по докторската програма с научния ръководител, със специалисти от сферата на съответната научна област, с преподаватели от Факултета или с други експерти.*
- Регламентираните етапи на подготовка на докторантите от ДП са нормативно обезпечени на ниво университет и факултет. Спазва се установен алгоритъм на подготовка на дисертационните трудове и тяхната защита. Отчитането на цялостната дейност на обучаваните се осъществява чрез тримесечни и годишни отчети, одобрени от научните ръководители, обсъдени на катедрени съвети и приети на ФС. Докторантите подлежат на атестиране от Факултетния съвет в края на всяка академична година.
- *В периода 2017 - 2022 г. са проведени 4 атестации на докторанти от ДГ МОДГНУРП. Не е налична конкретна информация за броя приети отчети, направени препоръки, предложения.*
- За акредитирания период 2017 - 2022 г. жалби от докторанти не са регистрирани.

Стандарт 4 „Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 4.1. „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.“

По 4.1.1. В СУ е създадена организация по привличане и прием на български и чуждестранни докторанти, като дейностите са регламентирани в университетската нормативна база и се осъществяват от отдел докторантури в Ректората на СУ и инспектор към ФНОИ, който отговаря за обучението и прилежащата документация на всички докторанти към факултета. Достъп до част от документите, процедурите и критериите за прием на докторанти е възможен чрез сайта на СУ „Св. Климент Охридски“. За привличане, прием и адаптиране на чуждестранни докторанти е налице версия на английски език.

Етапите на „жизнения цикъл“ на докторанта в СУ – ФНОИ са прием, развитие и дипломиране, като за преминаването на всеки етап е създадена необходимата организация. Освен на сайта на университета информация за докторантите, основно във втория етап от „жизнения цикъл“ се съдържа и на сайта на ФНОИ.

Предлаганата докторска програма **„Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“** предвижда прием на докторанти в *редовна, задочна и самостоятелна форма* на обучение, за което има адекватна академична среда.

По 4.1.2. СУ „Св. Кл. Охридски“ създава реална възможност за активно участие на докторантите в проектно ориентирани дейности под научното ръководство на хабилитирани преподаватели. Проектната дейност на Факултета се осъществява в съответствие със Стратегията за развитие на научните изследвания в СУ и Правилника за дейността на ФНОИ. Критериите при оценяването на научноизследователски проекти в СУ, дават приоритет на проекти с участие на докторанти и студенти. През акредитирания период **двамата** обучавани докторанти в ДП **„Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“** *имат общо 4 участия в 3 научноизследователски проекта, от които 3 участия в международни проекти и 1 на ниво университет, финансиран по Фонд „Научни изследвания“*.

Данните показват, че в **18** проекта по Фонд „Научни изследвания“, инициирани от катедрите НУП и ПМП, участията на докторанти от ДП към 1.3. Педагогика на обучението по... са **10**, а на всички докторанти към факултета над **30**. Докторантите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... имат и **2** участия в национални, както и **3** участия в международни проекти. Относителният дял на докторантите от ДП **„МОДГНУРП“**, участвали в различни научни проекти е **100%** (**2 докторанти от 2-ма обучавани по ДП, са участвали в проекти**).

По 4.1.3. ФНОИ осигурява възможности и подкрепа на докторантите за участие в национални и международни научни форуми и за обучение в чуждестранни висши училища. Има договорни отношения с редица университети и осъществява обмен по програмата за академичен обмен „Еразъм +“, като в периода 2017 – февруари 2022 г. има сключени по програмата **22** договора, от които подходящи за докторанти са конкретно **5**.

В общия учебен план по 1.3. Педагогика на обучението по ... е посочено, че на докторантите от ФНОИ се признават курсове по научното направление и тематичната насоченост на докторантурата организирани от други докторантски училища към Университета и други университети, с които СУ „Св. Климент Охридски“ има договори за сътрудничество, включително и докторантска мобилност. Информация за възможните мобилности докторантите от ФНОИ могат да получат от **Еразъм координатора** във Факултета, сайта на ФНОИ, страницата на отдел „Международно сътрудничество“. Един път годишно се провежда среща по „Еразъм+“ както на ниво Университет, така и на ниво факултет.

През периода на акредитация няма реализирана докторантска мобилност от докторант обучаван в ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“. Отбелязано е участие на докторант обучаван в предходен период и защитил успешно дисертационен труд през 2020 г.

За периода 2017 - 2022 г. двамата докторанти обучавани в докторската програма имат общо **10** участия в научни форуми, от които **6** в национални и **4** в международни. Докторантите от катедра НУП и ПМП по ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... са участвали в **16** национални и **19** международни научни форума. Според доклада-самооценка изчисленото участие на един докторант е **1,33**.

За периода (2017 - 2021) са налице общо над **50** публикации (статии, студии) на докторанти зачислени в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... основно в списания, сборници от конференции и годишници. В пет годишника на ФНОИ (2017 – 2021г.) са включени **14** публикации на докторанти от ФНОИ.

Резултат от участието на докторантите от ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ в проектната и научноизследователска дейност са **8** публикации, **2** от които са под печат, т.е. на един докторант се падат средно **4** публикации.

Отбелязано е и участие на докторанти от катедра НУП и ПМП в публикувани учебници и учебни помагала – **35**. Приложена е информация с пълните библиографски данни на съответните публикации.

По 4.1.4. В СУ е установена процедура по прием на докторанти, съобразно която обявяването на местата за прием в докторските програми се осъществява централизирано на сайта на СУ „Св Климент Охридски“, а документи се подават в Ректората. Кандидат-докторантските изпити се осъществяват в съответния факултет, а изпитът по чужд език се реализира от преподаватели към Факултета по класически и нови филологии. Инспектор към ФНОИ отговаря за досиетата на докторантите и за изпълнение на дейностите от индивидуалния план за работа.

През периода 2017 – 2022 г. по ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ са обучавани двама докторанти. От тях **1** е в задочна форма на обучение и **1** в редовна форма. Единият има прекъсване по майчинство. Делът на редовните спрямо задочните докторанти е 50%. Двама докторанти са защитили и са получили ОНС „доктор“. Тяхното обучение е проведено в предходен период. Няма докторанти отчислени с право на защита.

За учебната 2021/2022 г., както и за 2022/2023 няма обявен конкурс по докторската програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“.

Няма данни за проведено анкетиране сред потребители на кадри и сред докторанти с цел установяване доколко обучението отговаря на техните очаквания и на изискванията за качество, както и няма данни за начина на събиране на информация за реализацията на завършилите докторанти. Пояснено е, че информацията за реализацията на докторантите се получава чрез продължаващите контакти на катедрата и на научния ръководител с тях.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

- В СУ „Св. Климент Охридски“ има приети процедури за последователно прилагане на наредби и документи, които покриват всички етапи от „жизнения цикъл“ на докторанта (прием, развитие, признаване на срокове на обучение и дипломиране).
- Създадените правила на университетско и факултетно ниво предоставят възможности за участие на докторантите в научноизследователски проекти с различно финансиране, както и участие в национални и международни научни форуми.
- ФНОИ има сключени **22** договора за междуинституционална и международна мобилност и поддържа контакти с институции у нас и в чужбина. Подходящи за мобилност на

докторанти от ДП МОДГНУРП са **5** договора. Няма данни за реализирана от тях докторантска мобилност.

- В ДП за периода 2017 - 2022 година се обучават **2-ма** докторанти – един в редовна и един в задочна форма на обучение. Имат **10** участия в научни форуми и **8** публикации.
- Няма данни за проведено анкетиране сред потребители на кадри и докторанти.
- Двамата защитили в периода докторанти имат успешна реализация.

Стандарт 5 „Преподавателски състав“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 5.1. „Висшето училище има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“

По 5.1.1. Във ФНОИ има **установен ред** за развитие на професионалната квалификация и академичната кариера на преподавателите, както и конкретни и прозрачни процедури, свързани с осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти в ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“. Подготовката на докторантите в ДП МОДГНУРП във факултет ФНОИ се осъществява от **48 хабилиитирани преподаватели** на ОТД, от които **23** са професори и **25** са доценти и **40 нехабилиитирани преподаватели**, от които **29** гл. ас. д-р, **4** ас. д-р, **6** асистенти, **1** старши преподавател. В обучаващото звено – катедрите НУП и ПМП през акредитирания период 2017 - 2022 г. са работили общо **16 хабилиитирани преподаватели**. От тях **8 са с хабилизация по ПН 1.3. Педагогика на обучението по...**, а другите **8 са с хабилизация по 1.2. Педагогика**. Нехабилиитираните преподаватели в двете катедри са **16 (9 гл. ас. д-р, 3 ас. д-р, 3 ас. и 1 ст. преподавател)**. През отчетния период работата в двете катедри е била подкрепяна и от **5-ма хабилиитирани преподаватели на хонорар**: 4 професора и 1 доцент, като всички имат хабилизация по 1.3. Педагогика на обучението по... Към настоящия момент на ОТД в катедра ПМП и НУП има **2-ма хабилиитирани преподаватели осигуряващи обучението в ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“** и с компетенции в научната област на същата - **1 професор**, чиято квалификация е в ПН 1.3. Педагогика на обучението по роден край, околна среда, човекът и природата и човекът и обществото в началните класове и **1 доцент**, чиято квалификация е в ПН 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика - педагогика на взаимодействието „детесреда“). Във Факултета има **17 нехабилиитирани** членове на академичния състав с присъдена образователна и научна степен „доктор“ по ПН 1.3. Педагогика на обучението по ..., като **1** от тях е с квалификация в областта на докторската програма. ФНОИ разполага с достатъчен брой хабилиитирани преподаватели, които покриват широк спектър от професионални компетентности, като повечето от тях са в сферата на ПН 1.3. Педагогика на обучението по и ПН 1.2. Педагогика.

По 5.1.2. Прегледът на квалификационния профил на преподавателския състав в катедра „Начална училищна педагогика“ и катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ показва, че е налице подходяща професионална среда за подготовка в областта на докторската програма. Научноизследователската активност на преподавателския състав (хабилиитирани и нехабилиитирани преподаватели) потвърждава съдържателната насоченост върху проблематиката на ДП, включително върху теоретичната и практическа подготовка на докторантите. Налична е информация за тези активности, реализирани от **двамата преподаватели, квалифицирани в областта на докторската програма**.

През изминалия период преподавателите от обучаващото звено катедра НУП и ПМП имат **151** участия в **научни и образователни форуми**. От тях **90** са национални и международни **61**. Академичният състав на катедра НУП, с хабилизация по ПН 1.3. Педагогика на обучението по... има **45** участия, **20** в национални и **25** в международни форуми. Академичният състав на катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, в която повече преподаватели са с хабилизация и ОНС „доктор“ по ПН 1.2. Педагогика има **106** участия, от които **70** в национални и **36** в международни форуми.

Посочените в доклада преподаватели с компетенции в областта на докторската програма са **2-ма** - проф. д-р Ил. Мирчева, професор по 1.3. Педагогика на обучението по роден край, околната среда, човекът и природата и човекът и обществото в началните класове и доц. д-р М. Гюрова-Стоянова, доцент по 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика – педагогика на взаимодействието „дете-среда“). По наличните данни е възможно следното обобщаване по отношение участието им в научни и образователни форуми: **8** участия в научни форуми, от които – **4** национални и **4** международни.

Данните за публикационната активност на преподавателите в катедра НУП и катедра ПМП са следните: общ брой публикации за периода 2017 - 2022 година е **792**: 35 монографии у нас, 44 глави от колективни монографии, 44 студии, от които 5 публикувани в реферирани издания, 321 статии, доклади и рецензии и др. публикации от които 102 са в реферирани издания, 348 учебници и учебни помагала. Има данни за 2 студии и 68 статии в чужбина. Общ брой публикации в реферирани, индексирани и с импакт фактор/ранг издания – 107. Относителният дял на публикациите на преподавателите в обучаващото звено в реферирани научни списания и сборници през последните 5 години спрямо общия брой публикации е **14%**. На един преподавател (от общо 37 - 32 на основен трудов договор и 5-ма хонорувани) от двете катедри спрямо общия брой публикации 792 се падат **по 21** публикации. Общ брой цитирания на преподавателите в двете катедри е **438**. Броят цитирания в реферирани научни списания и сборници е **144**, което на 1 преподавател в обучаващите звена, катедра НУП и ПМП, през последните 5 г. е средно **4** цитирания.

Данните за публикационната активност на двамата щатни преподаватели, квалифицирани в областта на ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“, са следните: общ брой публикации за акредитирания период 2017 - 2022 година е **74**: 6 монографии, 11 глави от колективни монографии, 6 студии, една от които в реферирано издание, 15 публикации (статии), 4 от които в реферирани издания, 36 учебници и учебни помагала (13 за НУ и 23 за ДГ). Общ брой публикации в реферирани издания – **5**. Относителният дял на публикациите на преподавателите с компетенции в областта на ДП в реферирани научни списания и сборници през последните 5 години спрямо общия брой е **7%**. Относителният дял на публикациите с импакт фактор и/или импакт ранг на преподавателите, квалифицирани в ДП спрямо общия брой на публикациите с импакт фактор в обучаващите звена е **5% (5 броя от 107)**. На един преподавател от двамата спрямо общия брой публикации се падат **37** публикации. Общ брой цитирания на двамата преподаватели е **42** (с включени автоцитирания), т.е. средно по **21** на преподавател. Броят цитирания в реферирани научни списания и сборници е **6**, което прави средно **3** цитирания на **1** преподавател с компетенции в областта на ДП на ОТД в периода 2017 - 2022 година.

Професионалната характеристика на преподавателите от катедра НУП и катедра ПМП, обучаващи докторанти в ДП МОДГНУРП, се допълва и от участието им в научноизследователски, образователни и художественотворчески проекти.

Общият брой участия в проекти на преподавателите от обучаващите звена е **98** (46 в катедра НУП и 52 в катедра ПМП) – съответно: 14 участия в международни проекти, което е **14%**; **37** участия в национални проекти, което е **38%** и **47** участия във вътрешноуниверситетски проекти, което е **48%**. Констатира се, че всеки преподавател има средно **по три** участия в проект през периода 2017 - 2022 година (37 преподаватели имат общо 98 участия). Преподавателите, квалифицирани в областта на докторската програма имат **8** участия в проекти – съответно **6** в международни проекти, което е **75%** и **2** в национални проекти, което е **25%**. Отбелязани са и две участия в проекти по ФНОИ.

Броят на защитилите докторанти във ФНОИ е 73 на български език и 50 на английски, при 48 хабилитирани преподаватели. Защитилите в катедра НУП и ПМП докторанти в периода 2017 - 2022 година са 42, при 32 хабилитирани преподаватели. Броят защитили докторанти по конкретната ДП е 2, т.е. на 1 хабилитиран преподавател, квалифициран в областта на докторската програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ се пада 1 защитил докторант.

Преподавателите от катедрите НУП и ПМП са обект на атестиране, осъществявано по съответните процедури и критерии на СУ „Св Климент Охридски“, отразени в Правилник за атестиране на академичния състав на ФНОИ. През периода са атестирани **8** преподаватели, а при **4** като положителна оценка се приема академичното им израстване, т.е. общо **12** преподаватели са с положителна атестационна оценка. Преподавателският състав на катедрите НУП и ПМП, обучаващи докторантите в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е с доказан професионален опит, който осигурява продуктивна академична среда за научни изследвания.

По 5.1.3. СУ има опит като образователен и научен център в областта на ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... Университетът има опит в обучението по ОНС „доктор“ по акредитираната програма в ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“. През оценявания период 2-ма докторанти успешно са защитили дисертационните си трудове.

Преподавателите от катедра НУП и катедра ПМП, обучаващи докторанти в ДП МОДГНУРП, са с експертни позиции като председатели и членове на научни журита по конкурси за заемане на академични длъжности и придобиване на образователна и научна степен „доктор“, научна степен „доктор на науките“, редактори на сборници и годишници; обучители на начални и детски учители. Посочено е още: член на Международна редакционна колегия, на експертна комисия за разработване на НВО, на Национална комисия на Национална олимпиада, на Научния комитет (Comitato scientifico) на електронното списание; рецензент на реферирани и индексирани в Web of Science; външен оценител на европейски образователни проекти по програма Еразъм+; консултант на авторски екипи и на проектопредложения в областта на образованието и науката; международен наблюдател на качеството на изследване; гост-преподавател в чуждестранни университети с повече от 10 лекционни курса.

Не е реализирано допитване до докторантите, които в момента се обучават в двете катедри НУП и ПМП относно процеса на работа с тях.

Обучаващото звено подкрепя изследователската работа на докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

- В катедрите НУП и ПМП, осъществяващи обучението по ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ на ОТД са **32** хабилитирани преподаватели. От тях **2-ма**, са с компетенции в научната област на ДП.
- Общият брой публикации за акредитирания период 2017 - 2022 г. е **792**, като **74 са на проф. д-р Мирчева и доц. д-р Стоянова**. Спрямо общия брой публикации на преподавателите от двете катедри по **21** публикации има всеки преподавател. Дватама преподаватели, компетентни в областта на ДП имат средно по **37** публикации. Броят забелязани цитирания на преподавателите от двете катедри е **438**, а на двамата преподаватели, компетентни в областта на ДП - **42**. Средно 4 цитирания в реферирани списания имат преподавателите в двете катедри и съответно по **3** имат двамата специалисти в областта на ДП. Всеки преподавател от двете катедри има средно по три участия в проект през периода. Преподавателите, с компетенции в областта на ДП имат **10** участия в проекти (международни, национални и вътрешноуниверситетски).
- През периода са атестирани 8 преподаватели, а при 4-ма като положителна оценка се приема академичното им израстване, т.е. общо 12 преподаватели са с положителна атестационна оценка.
- Броят защитили докторанти през периода 2017 - 2022 г. в двете катедри е 42, а в конкретната ДП е **2**. Преподавателите от катедрата участват в разнообразни видове оценъчно-експертна, консултантска дейност.
- *Не е реализирано допитване до докторантите, които в момента се обучават в двете катедри НУП и ПМП относно процеса на работа с тях.*

Стандарт 6 „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 6.1. „Висшето училище развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.“

По 6.1.1. Във ФНОИ при СУ „Св Климент Охридски“, в това число и катедра „Начална училищна педагогика“ и „Предучилищна и медийна педагогика“ е изградена необходимата материално-техническа база за обучение и изследователска дейност на докторантите в съответствие със спецификата на докторската програма. Аудиториите и залите във ФНОИ са подходящи както за групово, така и за индивидуално обучение на докторантите (с налични от 7 до 100 работни места). Работните места във Факултета са над **1200**, разположени в **45** учебни зали и още **6**, в които има компютърни конфигурации. Оптималното разпределение на студентите в наличните зали се постига чрез **електронна система „Мимоза“**. За поддръжката на информационните ресурси, ФНОИ разполага с 2 сървъра. ВУ осигурява достъп на докторантите до информационната система, включваща Университетската библиотека на СУ „Св. Кл. Охридски“. Тя се състои от Централна университетска библиотека и 28 филиални библиотеки. Библиотеката на ФНОИ е част от тази структура и предоставя на студентите и докторантите **41** самостоятелни читателски места. Автоматизираните работни места за читатели са **4**. Налични са и 2 персонални компютъра, 1 принтер и 1 увеличител за слабозрящи.

СУ „Св. Климент Охридски“ има сключен договор с Microsoft за ползване от докторанти, студенти, преподаватели и служители на лицензирани различни софтуерни програми. Преподавателите и докторантите разполагат със сертификат за отдалечен достъп от личен компютър (у дома) до информационните бази данни на СУ. Докторантите в ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ могат да използват **6** компютърни зали, оборудвани общо с **60** компютърни системи. ФНОИ разполага и с 26 лаптопа, 42 принтера, 5 копирни машини, 23 екрана в учебните зали, 23 проектора и 2 интерактивни бели дъски, 10 телевизора. 4 броя от учебните зали във факултета са оборудвани с телевизори, позволяващи достъп до веб-базирани приложения и ресурси. Преподавателите във ФНОИ разполагат с преносими компютри. Във ФНОИ са осигурени условия и за равен достъп до инфраструктурата и образователния процес на докторанти в неравностойно положение. Налични са ресурсен център, **7** компютъра с брайлова азбука и говореща програма, надписи на кабинети, които са дублирани и на брайл, рампа за инвалидни колички и специално оборудвани тоалетни. Студентите с нарушено зрение могат да ползват безплатна доставка на документи и учебни ресурси по електронен път. Във ФНОИ функционират Център за дистанционно обучение, Рехабилитационен център, Терапевтична зала и Център по кинезитерапия. Осигурени достатъчно работни места, информационни и материални ресурси.

По 6.1.2. СУ „Св. Климент Охридски“ осъществява сътрудничество с различни образователни, социални и културни институции. СУ използва материалната база на базовите институции за провеждането на учебната и експерименталната дейности на студентите и докторантите. ФНОИ има сключени договори с **65** базови институции, в които работят над **200** базови специалисти. Конкретно докторантите от катедри „Начална училищна педагогика“ и „Предучилищна и медийна педагогика“ могат да провеждат изследванията си в над **30** базови училища и детски градини, с над **180** базови учители. За докторантите във ФНОИ са осигурени виртуална лаборатория по образователен софтуер, специализиран софтуер (SPSS и др.), както и всички командировъчни, регламентирани в нормативната база, за да участват в научни проекти и форуми в страната и чужбина. Резултатите от изследователската дейност на докторантите се публикуват в Годишника на ФНОИ и в Електронните списания.

По 6.1.3. Информационната осигуреност е условие за добра обучаваща и изследователска среда. Университетската библиотека на СУ „Св. Кл. Охридски“ разполага с електронни каталози, електронни ресурси, дигитални колекции, ресурси с отворен достъп, томове на факултетите от Годишника на СУ, които се използват от докторантите в ДП

МОДГНУРП . Към 2022 г. студенти и докторанти имат право да използват и наличните онлайн бази данни: по абонамент на СУ „Св. Климент Охридски“ - JSTOR, EBSCOhost, Central and Eastern European Online Library /C.E.E.O.L/, по национален абонамент - Web of Science, Scopus, Science Direct, както и ресурси с отворен достъп - ERIC: Educational Resource Information Center и др. От 2022 г. Университетска библиотека предлага абонамент в две нови бази данни на EBSCO Host.

Докторантите от ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание” приоритетно ползват библиотеката на ФНОИ, която е част от структурата на ЦУБ. Към 2022 г. във филиалната библиотека са налични около **39 300** тома книги, учебници, албуми, периодични издания и др., както на български, така и на руски, английски, немски и др. езици. Филиалът разполага с азбучен каталог на кирилица и латиница, азбучен каталог на периодични издания, електронни бази данни. Обслужването на читателите става чрез автоматизирана библиотечно-информационна система **ALERH**. Чрез услугата междубиблиотечен книгообмен в ЦУБ, докторантите имат възможност да набавят материали от други библиотеки от страната и чужбина. Като периодични издания библиотеката всяка година получава над **30** заглавия, като в-к „Аз Буки“, в-к „Учителско дело“, сп. „Педагогика“, сп. „Професионално образование“, сп. „Стратегии на образователната и научната политика“, сп. „Начална школа“, сп. „Grundschule“, сп. „Journal of early childhood research“, сп. „Дошколно воспитание“, сп. „Детска градина“, сп. „Предучилищно и училищно образование“. В периода 2017 - 2022 г. новопостъпилите библиотечни единици са **2 391** книги и над **190** тома периодични издания. Автори на част от учебниците и учебните помагала са преподаватели от двете катедри. Докторантите от ФНОИ имат осигурен достъп до актуални бази данни и научни публикации, което е в помощ при разработването на дисертационните трудове, включително и по ПН 1.3. Педагогика на обучението по...

По 6.1.4. През 2019 г. СУ „Св. Климент Охридски“ получава правото да използва логото „HR Excellence in Research“ в резултат на подписване на Декларация, с която Университетът се присъединява към принципите на Европейската Харта на изследователите и Кодекс на поведение при назначаване на изследователи, кандидатстване за присъждане на логото. Може да се твърди, че СУ поддържа изявите на докторантите в изследователски и образователни проекти и научни форуми.

Научноизследователската и проектна дейност на Факултета се осъществява в съответствие със Стратегия за развитие на човешките ресурси в науката и иновациите в СУ, 2021 – 2030 г. В контекста на стратегията и за постигане на заложените в нея подцели и дейности функционира и **EURAXESS** Център за мобилност и кариерно развитие на изследователите, чийто ключови направления на работа включват осигуряването на съдействие на изследователите при намиране на работа и подходящи за техните проекти/научни изследвания конкурси за финансиране, грантови схеми. Критериите при оценяването на научноизследователски проекти, осъществявани с подкрепата на Фонд „Научни изследвания” на СУ, дават приоритет на проекти с участие на докторанти и студенти. Докторантите са насърчавани за работа по такива проекти и посредством допълнителните критерии, приети от ФС. ФНОИ организира **ежегодно „Студентски научен форум”**, който предоставя възможност за изява на младите изследователи. Възможност за публикации дават и сборниците от докторантската конференция „**Млади изследователи**“. От 2020 г. във ФНОИ по проект, финансиран по Фонд научни изследвания (ФНИ - НИС) на тема “Съвременни модели на електронни научни издания” са създадени специализирани научни онлайн списания с присъден ISSN номер. Списанията са продължение на „Електронното списание за наука, култура и образование“ на ФНОИ, издавано в периода 2014 - 2019 г. Конкретно докторантите по ПН 1.3. Педагогика на обучението по... могат да публикуват свои авторски материали в електронното списание „Педагогически и социални изследвания“, което е регистрирано в националния референтен списък на научните издания с научно рецензиране в НАЦИД.

Общият брой на научните публикации в периода 2017 - 2022 г. на докторантите от катедра НУП и ПМП, зачислени в 1.3. Педагогика на обучението по ... е **53: 17** статии в реферирани издания и **36** статии в колективни томовете с научно рецензиране. Участията на докторантите по това направление във форуми са **35: 16** в национални и **19** в международни. За периода на акредитацията публикациите на докторантите, обучавани в ДП МОДГНУРП, са **6** и **две** под печат, което прави средно по **4** публикации. Едната публикация е в международно издание.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

- СУ „Св. Климент Охридски“ има условия за провеждане на образователна и научноизследователска дейност на докторантите по ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“. ФНОИ разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети и библиотечни места, създаващи подходящи условия за работа на докторантите и достатъчно работно пространство на всеки от тях.
- Материално-техническата база отговаря на съвременните изисквания за провеждане на качествено обучение и реализиране на изследвания с научна и практико-приложна стойност. Осигурена е реална работна среда за провеждането на опитно-изследователска дейност, експерименти, практики и други дейности, необходими за разработването на дисертационните трудове.
- Съществува информационна обезпеченост и достъп до компютърна техника и дигитални ресурси, свързани с обучението им и с подготовката на дисертационните трудове. Всички докторанти имат достъп до достатъчен брой и разнообразни научни издания и база данни. ФНОИ и конкретно двете катедри НУП и ПМП стимулират научноизследователската дейност на докторантите и публикуването на резултатите от нея в университетски, национални и международни издания.

Стандарт 7 „Управление на информацията“ и съответстващите му критерии, а именно: Критерий 7.1. „Висшето училище има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.“

По 7.1.1. Университетският център за управление на качеството е структурата/звеното, което планира, организира и провежда социологически проучвания, насочени към качеството на университетските дейности и услуги. В СУ се събира и актуализира информация, свързана с осъществяваните процедури за одобряване и обновяване на учебната документация на докторските програми, развитието и успеваемостта на докторантите, удовлетвореността на докторантите от качеството на обучението, учебните ресурси и наличната подкрепа за докторантите, кариерното развитие на завършилите докторанти. В края на 2020 г. във ФНОИ са проведени **две** онлайн информационни срещи с докторанти, като едната е с докторантите държавна поръчка на български език, а втората с чуждестранните докторанти, на английски език. На срещите докторантите са изразили мнение относно обучението, дали са препоръки, поставили са въпроси и пр.

На ниво факултет за всеки докторант се разкрива лично досие, съдържащо всички документи и решения относно обучението и изпълнението на индивидуалния план. Докторантското обучение се организира в съответствие с приетия учебен план. На интернет страницата на ФНОИ докторантите получават цялостна информация за учебните планове, за тяхната научна подготовка, новини и събития. Процедурите за защита на дисертационния труд, както и свързаните с тях документи, се оповестяват публично в сайта на университета.

В обучаващото звено се обсъждат и утвърждават планираните съвместно с научния ръководител дейности в индивидуалния план на всеки докторант. Изпълнението на дейностите от докторанта се обсъждат на КС чрез отчетите - на всеки **три** месеца за редовните докторанти и в **края на академичната година** за редовните и задочните докторанти. Всички докторанти към катедра НУП и ПМП участват в заседанията на Катедрения съвет на катедрата и имат възможност да изразят мнение и/или предложение, което се протоколира, за да остане като

писмено доказателство. Докторантите от ДП МОДГНУРП са изразили мнение относно удовлетвореността си от обучението по време на представяне на годишните си отчети. През отчетния период не са регистрирани възражения на докторанти относно поставените им оценки на отчетите или изпитите им по специалността. Информация от защитилите докторанти във ФНОИ се получава посредством формална и неформална връзка с преподавателите във Факултета и катедрите към него, което съдейства за проследяване на кариерното им развитие.

Създадени са Фейсбук групи – една за българските „Докторанти ФНОИ“ и друга за чуждестранните „PhD students FESA, SU“, които също са начин за обмен на информация между преподаватели и докторанти, както и между самите докторанти. В групите участват и защитили докторанти.

По 7.1.2. Обучението на докторанти във ФНОИ в ДП от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е подчинено на нормативната регламентация, която се задава като общ университетски стандарт за прием, зачисляване, обучение, процедури, учебна документация. Общонаучното Докторантско училище със свой Правилник и свое ръководство (Експертен съвет) създава равни условия на докторантите от 16-те факултета на СУ за обучение и научноизследователска дейност. Резултат от това е уеднаквяването на документите и създаване на възможност за интердисциплинарност при предлаганите избираеми курсове на докторантите, както и създаване на предпоставки за публично обсъждане на резултатите от обучение и разпространяване на добри практики, за трансфер и признаване на курсове, които докторантите са положили в друг факултет или чужбина. Основните структури, осигуряващи качеството на обучението по ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“, са Катедреният съвет на катедри НУП и ПМП, Факултетният съвет на ФНОИ и специализираните факултетни комисии.

Управлението на качеството на учебната документация и образователния процес в ДП се базира на изисквания, приети от АС на СУ, факултетни регламенти, процедури на публичност и отчетност на резултатите, постигнати от докторантите в хода на тяхното обучение. Докторантите се атестират от Факултетния съвет. Във ФНОИ се поддържа актуална информация за текущите процедури за придобиване на ОНС „Доктор“, както и архивни данни за всяка приключила процедура. Като своеобразна публичност на резултатите се приема публикуването на автореферати, рецензии и становища на интернет страницата на Университетска библиотека.

Няма информация за проведени проучвания сред работодатели и/или за установяване на удовлетвореността на работодателите от подготовката на докторантите по друг начин.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

- Управлението на информацията, свързана с обучението на докторантите се реализира на университетско, факултетно и катедрено ниво. Във Факултета са установени процедури за одобряване и обновяване на учебната документация.
- Налична е информация за кариерното развитие на **двамата** докторанти по ДП „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“. Обсъжда се предимно изпълнението на дейностите по индивидуалния план на докторанта (чрез отчетите и атестирането) и публично се представя крайния резултат и оценките (автореферат, рецензии/становища), *но липсва информация за обсъждане качеството на обучението и потребностите от промяна. Няма информация за допитване до потребителите на кадри, относно подготовката на докторантите.*

Критерий 8.1. „ВУ публикува информация за: - приети документи и учебна документация на докторската програма; - решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; - решения от академични и факултетни съвети; - проведени университетски форуми с участието на докторанти.“

Критерий 8.1. „Висшето училище или научната организация публикува информация за:

- приети документи и учебна документация на докторската програма;
- решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав;
- решения от академични и факултетни съвети;
- проведени университетски форуми с участието на докторанти.“

По 8.1.1. Публикуването на актуална информация за докторската програма, обучението и научноизследователската дейност на докторантите се обезпечава основно от официалния сайт на СУ „Св. Климент Охридски” и сайта на ФНОИ. На сайта на университета се публикува необходимата информация за обявените места за прием в ОНС „доктор“, провеждане на кандидат-докторантските изпити, както и на тези по чужд език; процедури по защита на дисертации за придобиване на ОНС „доктор“, процедури по признаване на образование, придобито в чужбина; предстоящи и реализирани научни форуми с участие на преподаватели и докторанти, нормативни документи. Регулярно ежегодно в края на януари се обновява информацията в НАЦИД за научноизследователската и публикационната дейност на всички щатни преподаватели в СУ.

На сайта на **ФНОИ** се представя информация за обществеността и са публикувани всички учебни и административни документи, свързани с обучението на докторантите и тяхната научноизследователска дейност. Дадени са координати за връзка с координатора на **Докторантското училище**, съобщения за мобилност по програма Еразъм + и има препратка към информацията за докторанти в секцията на Факултета, намираща се на сайта на Университета. Чрез сайта на ФНОИ е осигурен публичен достъп до пълнотекстовите електронни варианти на Годишника на СУ, ФНОИ, Книга „Педагогически науки“, както и до електронното списание на ФНОИ „Педагогически изследвания“. От 2021 г. списанието излиза под ново име – „*Педагогически и социални изследвания*“. На сайта на Докторантския център е налична информация за докторанти, както и сборници с материали на докторанти „Млади изследователи” като резултат от ежегодно провеждаща се конференция. Информация за издадени учебници, монографии и научни форуми се публикува и на страницата на Университетското издателство „Св. Климент Охридски“. ***Не се откриват публикувани учебни програми по отделните дисциплини. Не се открива и публикувана информация относно решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав.***

По 8.1.2. Условието и конкретните възможности за мобилност се оповестяват на официалния сайт на СУ с препратка към подробната информация на сайта за „Еразъм+“. Актуалните конкурси, условията и сроковете за кандидатстване и възможностите за реализиране на мобилности от студенти и преподаватели, както и резултатите се публикуват на страницата на програма Еразъм+. Приложен е линк към споразуменията за международно сътрудничество, *но информацията не е публична.*

Според наличната информация СУ си сътрудничи с **240** световно признати университети и образователни институции от **65** държави в Европа, САЩ, Латинска Америка и Азия. На сайта на програма „Еразъм+“ има координати за връзка с членовете на екипа към отдел „Международно сътрудничество” и с факултетните Еразъм координатори. Отдел „Международно сътрудничество” ежегодно организира информационни срещи със студенти и докторанти, които проявяват интерес към участие в мобилност в чуждестранни университети. Еразъм координаторът за **ФНОИ** също ежегодно организира срещи с докторанти и студенти, популяризиращи мобилност по програма „Еразъм+“. В периода 2017 - февруари 2022 г., ФНОИ има сключени **22** договора по програма „Еразъм+“, като в **5** чуждестранни университети има възможност за мобилност на докторанти. Налице е и рамково споразумение за сътрудничество между Университета WSB в Познан и СУ „Св. Климент Охридски“, в частност с ФНОИ (Договор 80 08-304 /19.10.2020 г.).

Във връзка с академичната мобилност на докторанти още в Общия учебен план за обучение в ОНС „доктор“ по ПН 1.3. Педагогика на обучението по ...е посочено, че на

докторантите се признават курсове по научното направление и тематичната насоченост в други университети, с които СУ „Св. Климент Охридски“ има договори за сътрудничество, включително и докторантска мобилност. През периода 2017г. – 2022г. трима докторанти от ФНОИ са реализирали мобилност по Еразъм +, организирана от ФНОИ. **Докторантите от представената за акредитация ДП МОДГНУРП не са участвали в програми за мобилност.**

По 8.1.3. През периода 2017 – 2022 година са регистрирани **35** докторантски изяви на докторантите от катедра НУП и катедра ПМП, зачислени в ДП по ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., от които **16** са на национални форуми и **19** на международни. **Осем** форума са в чужбина, но някои от тях са проведени онлайн: Будва – 1, Украйна- 3, Wittenberg - 2, Vienna – 1, Fullerton – 1.

Двамата докторанти от докторската програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ имат 10 участия: 6 участия в национални и 4 участия в международни форуми.

За периода 2017 - 2022 г. докторантите, зачислени в ДП към катедрите „НУП“ и „ПМП“ , ПН 1.3. Педагогика на обучението по ... имат добра публикационна активност.

Публикациите на двамата докторанти в ДП МОДГНУРП са 8: 2 в реферирани издания, 4 в нереферирани и 2 одобрени под печат.

В ДП МОДГНУРП са създадени условия за популяризиране на резултатите от научноизследователската работа и творческите изяви на докторантите, участията им в студентски научни сесии и форуми, в проекти, онлайн изяви, публикации в списания, в научни трудове, сборници и годишници. Творческите изяви и дейностите на докторантите са обект на популяризиране от самото висше училище посредством сайта на СУ, на ФНОИ, на Докторантски център, на страницата на Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, електронното списания на ФНОИ „Педагогически изследвания“.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

- Публикуването на актуална информация за докторската програма, обучението и научноизследователската дейност на докторантите се обезпечава основно от официалния сайт на СУ „Св. Климент Охридски“ и сайта на ФНОИ. Налице е и версия на английски език, което прави възможно привличането и на чуждестранни докторанти.
- На сайта на ФНОИ е представена информация за обществеността и са публикувани учебни и административни документи, свързани с обучението на докторантите и тяхната научноизследователска дейност. *Не се откриват публикувани учебни програми по отделните дисциплини. Не се открива и публикувана информация относно решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав.*
- Съществува достатъчна информация относно програмите за мобилност на докторантите. *Няма предоставени данни за мобилност на докторанти от докторската програма през периода 2017 - 2022 г.*
- Двамата докторанта от ДП МОДГНУРП имат 10 участия в научни форума - 6 в национални и 4 в международни форума. Докторантите от ДП имат общо 8 публикации, което прави средно по 4 публикации на докторант за 5 години.
- Във ФНОИ са създадени условия за популяризиране на резултатите от научноизследователската работа на докторантите чрез участия в докторантски четения, научни форуми, публикации в специализирани списания, годишници, сборници, научни трудове.

Стандарт 9 „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 9.1. „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“

По 9.1.1. Академичният състав на катедра „Начална училищна педагогика” актуализира работата си с докторантите по ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ в зависимост от настъпилите промени в нормативната база и потребности от практиката, както и при отчитане на новостите в науката. Осъвременяването на докторските програми се извършва съобразно мнението на докторантите и потребителите на кадри.

Академичният състав на катедра „Начална училищна педагогика“ извършва мониторинг на дейността на докторантите, осигурява им подкрепа и възможности да изразяват отношения, потребности и препоръки към обучението. В катедрата се насърчава получаването на обратна връзка от докторантите за провежданите от тях обучение и научноизследователска работа. Тези дейности са част от текущия мониторинг на докторската програма, който цели да гарантира, че обучението е актуално и е предпоставка за успешната реализация на докторантите. Регулярен мониторинг на образователния процес в докторските програми се осигурява и чрез заложените в **Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”** процедури за отчетност пред катедрата и факултетния съвет, както и тримесечното отчитане на редовните докторанти пред Катедрен и Факултетен съвет, утвърждавани и от Декана на Факултета. Отчетите се съгласуват с научния ръководител и към тях се прилагат доказателствени материали.

По 9.1.2. В резултат на извършените **6 одити** за акредитирания период, от които **два** са ориентирани към докторските програми, както и от анкетни проучвания на мнението на докторантите в катедра „Начална училищна педагогика“ се набелязват необходимите мерки, свързани с повишаване на ефективността на докторската програма.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

- В СУ, мониторингът и осъвременяването на докторските програми е част от Системата за осигуряване и оценяване на качеството на образованието.
- Документацията на докторските програми се подготвя и подлежи на промени, съобразно възприетия в СУ Стандарт, както и съпътстващите го набор от правила и инструкции.
- Управлението и мониторингът на качеството на образователния процес функционира чрез контрола върху учебната документация, стимулирането на активната позиция на докторантите в образователната и научноизследователската дейност, чрез проучването на мнението на докторанти и потребители за обучението в неговите съдържателни, процесуални и резултативни аспекти.

Стандарт 10 „Циклично външно осигуряване на качеството“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 10.1. „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“

По 10.1.1. СУ „Св. Св. Климент Охридски“ през ШЕСТ години преминава през процедури за външно оценяване на качеството, като по този начин се осъществява периодичен преглед, анализ и самооценка относно качеството и на докторските програми. Процедурите по външното оценяване се осъществяват по график на НАОА. Това предоставя възможност за перманентен мониторинг, анализ и изпълнение на дейности за решаване на констатираните проблеми и за оптимизиране на параметрите на образователния процес.

На 09.05.2017 г. ПК ПНСД дава програмна акредитация за период от 6 години на 9 докторски програми по професионално направление **1.3 Педагогика на обучението по...**, сред които и „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ (оценка **9,35**) (Протокол № 10/ 09.05.2017 г.). *Препоръките към докторската програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ (Решение на НАОА №.674/22.05.2017 г., Протокол № 10/ 09.05.2017 г.), както и действията по изпълнението ѝ, са отразени в началото на този*

доклад. Дейностите и действията по отстраняване на слабости от предходна процедура на акредитация се основават на функционирането на Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав, които са приоритет в работата на Университетски център по управление на качеството на образованието и на Комисиите по качеството на университетско и на факултетско ниво, както и на катедрите.

Подготовката на докладите-самооценка и на документацията по процедурите за отстраняване на слабости от предходна акредитация протичат по Правила за действия, произтичащи от програмна акредитация процедури, Доклад-самооценка-изготвен от комисия, назначена със заповед № 8/17.02.2022 г. на Декана на ФНОИ, СУ. Докладът-самооценка е приет на ФС - Протокол № 6 от 29.03.2022 г. и на АС - протокол № 7 от 19.04.2022 г. в съответствие с **Наръчник за управление на качеството**. Със Заповед № РД-19-32/07.02.2022 г. на Ректора на СУ са определени графика и одиторите за проследяване на действащите механизми и организацията на процеса на обучение в образователно и научна степен „Доктор“. Разработен е План с посочени цел, задачи, конкретни мерки, формите на контрол, отговорниците и сроковете, свързани с организацията и провеждането на процедурите за акредитация, в това число на докторските програми.

През 6 години докторската програма „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ преминава през процедури за външно оценяване на качеството от НАОА, като по този начин се осъществява периодичен преглед, анализ и самооценка относно качеството. Самооценяването се осъществява чрез вътрешни одити – 2 на брой, като докладът и съпътстващата го документация се обсъждат на ФС, след което се утвърждават от АС.

Вътрешното оценяване се провежда в съответствие с Правилника на СУ (ПУДСУ) и Правилника на Университетския център по управление на качеството (УЦУК) при СУ „Св. Климент Охридски“.

Четири докторски програми, между които и „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ са претърпели промяна в резултат на препоръките на външни оценки.

СУ „Св. Климент Охридски“ отчита напредъка по качеството на съответната докторска програма „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“, постигнат след последната дейност по външно оценяване. Отчита се положителна промяна в средата на обучение, по-добра връзка с работодателите, повишена мотивация на докторантите и промяна в научно-приложните им знания и умения. Същевременно продължава да се работи за повишаване на качеството на образователния и научно-изследователския процес.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

- В професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...регулярно се осъществяват дейности по самооценка, подчинени на системата за управление на качеството на обучение. СУ „Св. Климент Охридски“, както и се организират планирани дейности за самооценка и външни оценки на докторските програми.
- През 6 години докторската програма преминава през процедури за външно оценяване на качеството от НАОА, като по този начин се осъществява периодичен преглед, анализ и самооценка относно качеството. Самооценяването се осъществява чрез вътрешни одити – 2 на брой и се следи от Университетска комисия по акредитация.
- **Системата за качество на обучението** в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е динамична и отворена и се актуализира непрекъснато в отговор на променящата се нормативна база в национален и в институционален контекст.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите от проверката по критериите 1.1. – 10.1. са основание за извеждане на силни и слаби страни, възможности и заплахи, свързани с акредитиране на ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“:

Силни страни:

- В СУ „Св. Кл. Охридски“ е създадена система за осигуряване и оценка на качеството на обучение, която отразява политиката на развитие на висшето училище.
- СУ „Св. Климент Охридски“ организира обучение по ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство като осъществява и периодична актуализация на вътрешните нормативни документи, които са публично представени на сайта на ВУ.
- Осъществява се взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционален контекст, като институционалните документи обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторанта, обучаван в ДП.
- Съществува организация и са налични стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация на ДП съобразно изискванията на приети документи на университетско и факултетно ниво във ВУ.
- В СУ „Св. Кл. Охридски“ обучението на докторантите в ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“ се осъществява чрез съвременни колективни и индивидуални образователни форми и методи, които съответстват на най-новите постижения в областта на педагогическото знание.
- ВУ има сключени двустранни договори с висши училища в чужбина, които са гаранция за бъдещи мобилности на докторантите.
- Процедурите по включване на докторантите в изследователска дейност – проекти, публикационна активност, конференции и др. форуми са прозрачни и с ясни критерии. Докторантите в ДП са стимулирани за научни изяви чрез различни форми.
- Подготовката на докторантите се осъществява от преподаватели с необходимия профил и с доказана квалификация в областта на докторската програма.
- ФНОИ, осъществяващ обучението на докторантите от ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“, разполага с много добра и съвременна материално-техническа и информационна база за провеждане на качествено обучение.
- ВУ осигурява процедури и практика за публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията при изследванията в областта на докторската програма.
- В СУ, респективно във ФНОИ, се осъществява редовен мониторинг, периодичен преглед и самооценяване, реализирано чрез вътрешни одити, които се следят от Университетската комисия по акредитация.
- СУ „Св. Кл. Охридски“ периодично преминава през външно оценяване на качеството на докторските програми и има утвърдени процедури за наблюдение и контрол върху изпълнението на препоръките, дадени в резултат на тези оценявания.

Слаби страни:

- Относно учебните планове – В разглеждания период не са правени актуализации на Учебния план по ДП „**Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание**“. Според стратегията на ФНОИ, учебният план е зададен като обща рамка за всички докторски програми, а спецификата на ДП е в индивидуалния работен план по години в документацията на докторантите.
- Относно учебните дисциплини – Липсват факултативни дисциплини, а съгласно чл. 41 от ЗВО „Във висшите училища обучението се извършва по задължителни, избираеми и факултативни дисциплини“.

- Квалификационната характеристика на докторанта е обща за професионалното направление и не откроява добре спецификата на докторската програма. В нея липсват очаквани резултати.
- Реализирани мобилности по Еразъм+ на обучаваните докторанти за акредитирания период, не се наблюдават.
- Не се конкретизира чрез необходимите анкети обратната връзка с потребителите на кадри и със самите докторанти относно качеството на обучението в ДП и реализацията им на пазара на труда.
- През последните две учебни години не са обявявани конкурси за прием на докторанти в ДП.

Възможности:

- За изяви на докторантите в изследователски и образователни национални и международни научноизследователски, образователни и други проекти и научни форуми.
- За своевременно информиране на докторантите за участие в научноизследователски екипи по проектите, финансирани от МОН или други външни източници и преминаване на специализирани обучения, които развиват личностно, академично и кариерно докторантите.
- За активно включване на докторантите в краткосрочни и дългосрочни мобилности в страната и чужбина.

Заплахи:

- Не са констатирани.

Председател на ПКПНСД:
/проф. дпн Сийка Чавдарова-Костова/

V. ПРИЛОЖЕНИЯ:

Таблица 1. Списък на докторантите в докторската програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ за периода 2017 – 2022 г.

Име, фамилия	Научен ръководител	Дата на зачисляване на докторанта	Форма на докторантура	Тема на дисертацията	Дата на защита/срок на завършване на докторантурата
Максимилиана Базан	Проф. д-р Илиана Мирчева	05.02.2018 г.	редовна	Образование за устойчиво развитие чрез методи за активно учене в началните класове	05.02.2021 г.
Николина Гаврилова	Проф. д-р Илиана Мирчева	01.03.2021 г.	задочна	Стимулиране на детската креативност чрез откривателско учене в занимания по интереси в начална училищна възраст	01.03.2025 г.

Таблица 2. Преподаватели на ТД в катедра „Начална училищна педагогика” и „Предучилищна и медийна педагогика” за периода 2017 - 2022 г.

№	Звание, степен, име, фамилия	Научна специалност, по която е придобита последната академична длъжност	Титуляр на дисциплина
Преподаватели на ТД в катедра „Начална училищна педагогика”			
1.	проф. д-р Илиана Мирчева	1.3. Педагогика на обучението по роден край, околна среда, човекът и природата и човекът и обществото в началните класове	„Качествен анализ на резултатите от педагогическите изследвания в областта на началната училищна педагогика“ „Съвременни тенденции при запознаване на учениците от началното училище с природата и със социалната среда“ „STEM в началното училище“ и др.
2.	доц. д-р Николай Цанев	05.07.03 (Методика на обучението по отрасли и видове науки - домашен бит и техника в началното училище)	„Дидактически технологии в технологичното обучение (Технологии и предприемачество)“ „ИКТ в изследователската работа по технологии и предприемачество“
3.	доц. дн Любен Витанов	05.07.03 (Методика на обучението по отрасли и видове науки - домашен бит и техника в началното училище)	
4.	доц. д-р Анна Георгиева	1.3 Педагогика на обучението по (Методика на обучението по български език и литература в началните класове)	„Академично писане и стилови особености на дисертационния труд /умения за презентиране на резултатите, подготовка на публикация/“ „Литературни компетентности и читателска култура“ „Алтернативни подходи в огромяването“ и др.
5.	доц. д-р Gabriella Кирова	1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по математика в началните класове)	„Диагностика на резултатите от обучението по математика“ „Приложни стратегии за осъществяване на интегративен подход в обучението по математика“ „Работа по проекти в обучението по математика“
6.	доц. д-р Любка Алексиева	1.3. Педагогика на обучението по математика и информационни технологии в началните класове	„Мултимедийни технологии в обучението по математика“
Преподаватели на ТД в катедра „Предучилищна и медийна педагогика”			
1.	проф. дн Радослав Пенев	1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика – теория и технология на семейното възпитание)	„Методология за разработване на дисертационен труд по проблематиката на предучилищното образование“

			„Образование и фамилни интеракции“ „Превенция на деструктивното поведение“
2.	проф. дпн Лучия Малинова	1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика – педагогика на ранното детство)	„Диагностика на готовността за училище“ „Корекционни и терапевтични възможности на изобразителното изкуство и изобразително-творческата дейност“ „Art and Intercultural Education“
3.	проф. д-р Любослава Пенева	05.07.01 (Теория на възпитанието и дидактика)	„Изследователски технологии за ранно детско развитие и образование“
4.	проф. дпн Розалина Енгелс-Критидис	1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика)	„Приложение на изследователските технологии в предучилищното образование“ „Сравнително предучилищно образование“ „Comparative Preschool Education“
5.	проф. д-р Екатерина Софрониева	1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по чужд език – предучилищна и начална училищна възраст)	„Методика на обучението по чужд език“ „Linguistic Features of Foreign Language Acquisition in Childhood“ „Empathy and Communication in Education“ и др.
6.	проф. дн Данаил Данов	1.2 Педагогика (Медийна педагогика)	„Media and information literacy“, „Дигитална култура и образование“ „Развитие на компетенции на XXI-ви век: представяне, комуникация и управление“
7.	доц. д-р Лора Спиридонова	1.2 Педагогика (Предучилищна педагогика – интеркултурно образование)	„Интерпретация на научна литература“ Interpretation of Scientific Literature „Интеркултурно образование“ и др.
8.	доц. д-р Милка Терзийска-Стефанова	1.2 Педагогика (Предучилищна педагогика) - психолого-педагогически основи на информационната култура)	
9.	доц. д-р Магдалена Гюрова-Стоянова	1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика – педагогика на взаимодействието „дете-среда“)	
10.	доц. д-р Галина Георгиева	1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика – педагогика на математиката в предучилищна възраст)	

Таблица № 3: Брой публикации на преподавателите на ОТД с квалификация в областта на докторската програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ за периода 2017 - 2022 г. (проф. д-р Илиана Мирчева и доц. д-р Магдалена Гюрова – Стоянова)

Година	Вид научни публикации										Общ брой
	Монографии		Учебници		Учебни помагала		Студии		Статии		
	У нас	Чуж	У нас	Чуж	У нас	Чуж	У нас	Чуж	У нас	Чуж	
2016-17	1		3		19				2	1	26
2017-18			3		6		1		2		12
2018-19	1						1	1	1		4
2019-20	2		1		1		2	1	2	1	10
2020-21	2		2		1				5	1	11
Общ брой за последните 5/6 години	6	0	9	0	27	0	4	2	12	3	63

Таблица № 4. Научноизследователска дейност на преподавателите на ОТД с квалификация в областта на докторската програма „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“ за периода 2017 - 2022 г. (проф. д-р Илиана Мирчева и доц. д-р Магдалена Гюрова – Стоянова)

Година	Вид научноизследователска дейност											
	Брой публикации/в реферирани и индексирани издания		Общ брой	Средно на преп.	Брой участия в научни проекти		Общ брой	Средно на преп	Брой участия в научни форуми		Общ брой	Средно на преп
	У нас	Чуж			У нас	Чуж			У нас	Чуж		
2016-17	1	1	2	1					1		1	0.5
2017-18					2	2	4	2	2		2	1
2018-19		1	1	0.5		1	1	0.5		1	1	0.5
2019-20	1	1	2	1		2	2	1				
2020-21					2	1	3	1.5	3	1	4	2
Общ брой за последните 5/6 години	2	3	5	2.5	4	6	10	5	6	2	8	4